

PROMOCIONS DE GRADUACIÓ POSTOBLIGATÒRIA

Promoció de Batxillerat 2009-10

Promoció de **Cicle Formatiu de Grau Mitjà**
Explotació de sistemes informàtics - 2009/10

LETRÉS, DE L MÓN

NÚMERO: 2

INSTITUT MANUEL SALES I FERRÉ

MARÇ-2010

DONATIU: 1 €

03	EDITORIAL
04	BONES PRÀCTIQUES
06	RACÓ CIENTÍFIC
08	TALLER LITERARI
10	ESPORTS
12	RACÓ ARTÍSTIC
14	DELICATESSEN
15	ACTIVITATS EXTRAESCOLARS
16	L'INSTITUT DIA A DIA
19	DELEGATS I ESCOLES VERDES
20	AULA D'ACOLLIDA
22	TAULER D'ANUNCIS
23	ENTRETEMENENTS

Consell de redacció: Mª Pilar Aparició Aznar, Jovita Escuin Sebastià, Carme Estellé Ortí, Marisa Ferré Plius, Anna Forcadell Geira, Mercè Izquierdo Zaragoza, Ricard Reverter Forcadell, Amada Rodríguez Llorente, Eva Ruiz Badenes, Lara Sancho Reverté, Carme Vericat Querol, Josep Bay Royuela.

Disseny portada: Dora Campos Gur.

Assessoria lingüística: Àngela Buj Alfara.

El passat mes de novembre, concretament els dies 23, 24 i 25, el nostre institut va ésser convidat a participar en el **Congrés sobre l'Èxit Educatiu i l'Autonomia de Centres** que va tenir lloc a Barcelona i que fou organitzat conjuntament pel Govern d'Espanya (Ministeri d'Educació) i per la Generalitat de Catalunya (Departament d'Educació). En el congrés hi hagueren conferències, tallers amb les seues posteriors conclusions, visites a diferents centres educatius, etc. Concretament, i en representació del nostre centre, vaig dinamitzar el taller **La importància de la convivència i el clima escolar a l'aula per millorar els resultats educatius**. Com podreu deduir pel títol, és un tema molt important i actual. És prioritari, perquè tot funcione bé, una convivència harmònica i un bon clima d'aula, per què els resultats educatius vagen millorant a poc a poc i puguen arribar a l'excel·lència.

Parlant de convivència, us vull fer sabedors que el curs passat, un bon grapat de professors, i d'altres persones de la comunitat educativa, vam assistir a un curs sobre *Mediació*. S'ha de mediar quan hi ha conflicte i fer que les dues parts implicades parlen i reflexionen sobre la situació més o menys disruptiva, per tractar de solucionar el problema i evitar els traumatismes que es poden ocasionar. Em ve al cap la famosa frase *Parlant, la gent s'entén*. Això hem de fer: parlar sempre per progressar i portar el nostre centre, sempre endavant. Considerem que els mediadors són i seran figures molt importants en molts àmbits, per tant també en l'educació, per la qual cosa, properament, una vintena del nostre alumnat

(alumnat voluntari) rebrà formació en *Mediació*.

Un altre tema del qual us volia parlar és del nostre Pla Estratègic (PAC 05). Tots i totes el coneixeu perquè el portem endavant des del curs 2005/06. Durant tots aquests cursos, els objectius del nostre pla han estat els següents: **Millorar els resultats educatius, Millorar la cohesió social i Millorar la imatge del centre**. Com podeu veure la paraula "millorar" és sempre present i això és el que hem intentat, amb molt d'esforç, tot un seguit de persones de la nostra comunitat educativa.

Aquest curs s'acaba el Pla i ja ens han comunicat que el podem renovar fins el 2014. Per seguir gaudint del Pla i perquè el nostre institut continue beneficiant-se'n, haurem d'elaborar una memòria de totes les estratègies i activitats que hem fet servir durant tots els cursos passats i una nova proposta d'aquelles que ens plantegem per seguir millorant en un futur. La decisió final, però, estarà en mans dels nostres caps de Tortosa i Barcelona.

I ja per acabar una altra notícia important per a la nostra comunitat. El proper 24 d'abril ens han convidat a participar en la jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya, **La LEC i la comunitat educativa. Formació, aprenentatge i bones pràctiques possibles**. Ens han demanat que participem en la taula 3: **Centre educatiu i autonomia** perquè presentem l'experiència del nostre institut. Posarem tots els nostres esforços per a situar el centre en el lloc que es mereix! Una abraçada.

Ulldecona, març de 2010

Mª Pilar Aparició Aznar

Directora

LES FONTS ORALS

D'ençà que vam encetar els treballs de recerca per a 2n de batxillerat l'any 1997, el Departament de Ciències Socials es va obrir al món de la Història Oral (o, si ho preferiu, de les fonts orals emprades per fer història) aplicada al món de l'ensenyament.

Les fonts orals han estat cada vegada més valorades per les seues potencialitats educatives en diferents àmbits culturals i acadèmics, especialment en el món de l'ensenyament secundari i el nostre centre no podia restar al marge d'aquests nous corrents. Les aportacions que les fonts orals poden subministrar a l'ensenyament-aprenentatge de les Ciències Socials i, especialment, de la història tot i ser abundants(1) no són automàtiques, no es desprenen de la seua simple introducció a l'aula, sinó que depenen dels plantejaments amb que s'articulen. El mateix passa, però, amb altres recursos didàctics(2).

Des d'aquell any ençà, el nostre departament ha anat evolucionant en l'estudi i el tractament d'aquestes fonts i són molts els bons treballs que, des de llavors, han vist la llum. Voldríem parlar especialment, però, dels treballs realitzats el curs passat que han suposat un augment quantitatiu i qualitatiu en aquest sentit.

Un lloc preferent l'ocupa la investigació que van dur a terme els alumnes de 4t d'ESO relacionada amb el 75è aniversari de la fundació de l'escola i que vam titular: "Ha canviat l'escola Ramón y Cajal d'Ulldecona, des de la seua fundació fins avui? En què i per què ha canviat?" Des d'una posició crítica i des del constructivisme social, tots, i cadascun dels alumnes, van ser capaços, en acabar les sessions de treball, de descriure i narrar l'evolució de l'escola des de finals de la Guerra Civil fins a l'actualitat, tot assenyalant els canvis i les continui-

tats que s'hi produïren en les tres etapes en què van dividir el fenomen estudiat. A més, van ser capaços d'explicar els perquès d'aquests canvis i continuïtats.

Tot l'anterior no hagués estat possible sense l'inestimable ajut dels seus informadors, pares-mares i avis-àvies, que van refrescar la seua memòria i els van fer avinents una sèrie de records recuperats de la nit dels temps. No cal dir que, com a bons estudiants, vam contrastar aquestes memòries amb altres fonts: no sabeu el que vam arribar a xalar tot mirant fotos, llibres i instruments de tota mena i explicant-los a la resta de la classe.

No va ser aquest l'únic treball que vam elaborar relacionat amb les fonts orals. Dins de l'extensa nòmina volem assenyalar també:

-L'alumnat de 1r de batxillerat de Lletres va fer un treball semblant relacionat amb la història de l'Institut que, curiosament, també celebrava el seu 40è aniversari. Aquest alumnat, fins i tot, va tirar mà de la tecnologia i va gravar amb càmeres les entrevistes que van realitzar als ex-alumnes de l'Institut i a diferents persones que van fer possible l'eclosió del vell institut municipal.

-El grup de 4t d'ESO d'Alternativa a la Religió va projectar i realitzar un interessant treball relacionat amb les Festes Majors d'Ulldecona des de la Guerra Civil fins a l'actualitat. Les fonts orals es van contrastar amb els programes de festes i altres documents que vam anar a consultar a l'Arxiu Municipal.

-Hem de destacar, seguint la tradició de l'Institut, els bons treballs de recerca dels alumnes de 2n de batxillerat realitzats a partir de la memòria d'informants propers i que estaven relacionats amb temes com la Guerra Civil i la Setmana Santa a Ulldecona, la tradició cultural de la dona i la vida tradicional al carrer.

(1) Podeu veure l'àmplia bibliografia que fa cinc cèntims de les diverses aportacions de les fonts orals tant a la història com a la didàctica de la història.

(2) Segurament els que treballem amb fonts orals hem de ser més acurats que ningú a l'hora de justificar i contrastar la seua.

-En un nivell més bàsic, però força meritori, hem de parlar també de dos treballs obligatoris de 4t, un relacionat amb el món escolar i l'altre relacionat amb la Guerra Civil.

A tots els autors-protagonistes d'aquests treballs els va quedar clar que les fonts orals faciliten, si es tracten d'una manera adequada, informació històrica rellevant (tant rellevant com la que ens poden facilitar altres fonts —escrites, iconogràfiques, materials...). Faciliten, també, un apropament als protagonistes d'aquesta història que no són altres, com hem dit, que els nostres familiars i coneguts. I el més important de tot, es van adonar que ells també són protagonistes de la història, que aquesta uneix pas-

sat, present i futur en un continuïum interrelacionat i que, dia a dia, anem construint aquest futur: un futur que serà allò que vulguem entre tots!!

No volem acabar aquest article sense donar-vos les gràcies a tots els informadors i informadores que, amb absoluta paciència i comprensió, ens heu ajudat en els nostres projectes i demanar-vos (i als que encara no ho heu fet, però esteu disposats a fer-ho, també!) que ens seguiu ajudant en aquesta enorme però plaent tasca que és l'educació de la joventut d'Ulldecona.

GRÀCIES DE NOU!

Ferran Grau Verge

EL FASCINANT MÓN DE LA TECNOLOGIA

Des de fa molt temps, la tecnologia forma part dels estudis actuals obligatoris (ESO) i postobligatoris (Batxillerat) i també és el fonament de molts estudis de Formació Professional. I això és així perquè el nostre món actual ha evolucionat amb gran rapidesa lligat a l'avanç de les tecnologies. Això queda palès amb els exemples de la informàtica o dels estris que ens permeten la comunicació cada vegada d'una manera més sofisticada i ràpida: telèfons mòbils amb infinitat de prestacions, sistemes audiovisuals cada vegada més perfectes i espectaculars, etc.

Potser pot semblar que la nostra societat s'està fent dependent de les tecnologies, però som nosaltres mateixos qui ens hi aboquem i afavorim el seu desenvolupament. Fa tan sols 10 anys navegar per Internet era una raresa reservada a quatre il·luminats que no tenien res millor per fer. Ara sembla que qui no està al Facebook o a qualsevol altra xarxa social no existeix. És tot això positiu o negatiu? Ens fa millors o pitjors? Potser podrem valorar-ho millor d'aquí a uns anys. Però la realitat és que la nostra vida quotidiana ha canviat i, en molts aspectes, ha millorat.

Però allò que és imprescindible ara per ara és aconseguir que molta gent aprengui i es formi amb un bon nivell tecnològic. **Abans que les tecnologies ens dominin, hem de domi-**

nar-les nosaltres, i per a aquesta empresa necessitem els i les millors professionals en informàtica, enginyeria, arquitectura...

Us encoratgem a perdre la por davant aquestes branques del coneixement. Descobrireu que no tan sols no és tan difícil com semblava a priori, sinó que fins i tot pot ser divertit.

A l'ESO, de forma obligatòria, tothom pot tastar els aperitius d'aquesta matèria, per començar a estimar-la. Després, al Batxillerat, de forma voluntària, es pot triar l'opció de Tecnologia Industrial on combinem els aspectes teòrics amb la pràctica (vegeu la foto), la qual ens ajudarà a entendre millor tots aquests processos i a consolidar com cal els conceptes teòrics. La Tecnologia té també un repte que encara no hem superat: la igualtat de gènere. O potser encara creieu en ple segle XXI que aquest àmbit és exclusiu dels homes?

Ricard Reverter Forcadell
Departament de Tecnologies

Aprofitant que el 8 de març se celebra el *Dia Internacional de les Dones*, des de la classe de Biologia de 1r de batxillerat volem fer la nostra aportació amb una breu explicació sobre l'origen d'aquest dia i reivindicar la figura d'una científica que hem descobert aquest curs: **Rosalind Franklin**.

Dia Internacional de la Dona Treballadora

Des de l'inici de la revolució industrial, un gran nombre de dones dels sectors populars, es van incorporar al treball assalariat. Les precàries i difícils condicions de treball industrial van provocar, des de mitjans del segle XIX, l'aparició de moviments de dones que reivindicaven millors condicions laborals, com ara la reducció de la jornada laboral, la limitació de l'edat de treball de les criatures, la compensació econòmica per accidents laborals i les mesures per prevenir-los, etc.

Diversos estudis afirmen que el naixement del Dia Internacional de la Dona no té l'origen en un esdeveniment concret, però tradicionalment se n'han destacat tres:

- * la vaga de les obreres tèxtils nord-americanes de 1857.
- * l'incendi de la fàbrica Cotton Tèxtil Factory, de Nova York de 1908 on van morir 129 dones que s'havien declarat en vaga i tancat dins de la fàbrica.
- * l'incendi de la fàbrica Triangle Shirtwaist Company, també de Nova York, de 1911, en el qual van morir 142 obreres que l'any anterior havien mantingut una important vaga per demanar millores laborals.

El 8 de març s'ha convertit en un símbol per a les dones dels cinc continents. La celebració no es basa en un únic fet ni tampoc ha tingut sempre el mateix sentit. La història canvia, és dinàmica, i el sentit dels símbols i significats també.

Per altra banda, ja que les dones contribuïen amb el seu treball al creixement de l'economia dels seus respectius països, volien tenir el dret a participar en l'àmbit públic. En començar el segle XX, el moviment sufragista dels Estats Units va veure la necessitat d'incorporar les obreres industrials a la campanya sufragista. A partir d'aquí, obreres, sindicalistes, i dones de negocis i de professions liberals van començar a col·laborar de cara a obtenir un dret comú: el dret al vot per a les dones, l'altre gran eix que conflueix en la celebració d'aquest dia.

Amb l'esclat de la Primera Guerra Mundial, la pau es convertí en el leitmotiv de les celebracions del Dia Internacional de la Dona. I el 8 de març de 1917 les dones russes, que feia anys que també ho celebraven, van sortir al carrer en demanda d'aliments i pel retorn dels combatents. A partir d'aquest moment, el Dia Internacional de la Dona quedà fixat en la data del 8 de març.

Durant tot el segle XX s'han anat succeint fets que han contribuït a millorar la situació de la dona: dret a votar, dret a ocupar càrrecs públics, dret a treballar, dret a l'ensenyament vocacional...

Lamentablement, encara avui, les dones continuen patint a tot el món situacions molt pitjors i molt més vexants que les que poden arribar a patir els homes.

Fins al 1913, el ja anomenat Dia Internacional de la Dona, es va commemorar en dates diferents segons els països.

Les Nacions Unides van adherir-se al primer acord internacional (carta de Sant Francisco) que defensava la igualtat de sexes com a dret fonamental i indiscutible l'any 1945 i trenta anys més tard, el 1975, va ser declarat "Any Internacional de la Dona".

El 1977, el 8 de març va ser oficialitzat com a Dia de les Nacions Unides per als Drets de la Dona i la Pau Internacional amb l'objectiu d'eliminar tota mena de discriminació contra les dones i els seus drets, per posar en relleu la igualtat entre els gèneres, i promoure el desenvolupament i la pau. En l'actualitat, aquesta celebració encara està prohibida en alguns països.

Rosalind Franklin

Un segle després que les lleis de Mendel posessin les bases de la genètica, l'any 2000 es va aconseguir identificar i ordenar el genoma humà, conjunt de milers de milions de peces on està continguda la informació per al desenvolupament de l'organisme humà i l'herència biològica. Des de llavors són pocs els que no han sentit parlar de teràpia gènica, de cèl·lules mare, d'empreses que han patentat seqüències de gens... Ara retrocedirem a l'any 1952, quan els científics ja intuïen que el codi genètic es trobava a la molècula de l'ADN, però no se'n coneixia l'estructura. En el curs d'un any, el 28 de febrer de 1953, James Watson i Francis Crick la van desxifrar i la van descriure com "dues cadenes helicoidals cadascuna enrotllada al voltant del mateix eix" que es disposen com una escala de cargol i les bases essencials dels nucleòtids en són els esglaons. El físic Maurice Wilkins també hi va tenir un paper i per això l'any 1962 va compartir amb ells el Premi Nobel de Fisiologia i Medicina. Hi va haver una altra persona que va fer una contribució essencial en aquest descobriment, però es va quedar a l'ombra, era la científica **Rosalind Franklin**.

Rosalind Elsie Franklin (Londres, 1920- Londres, 1958) va decidir que volia ser científica quan tenia 15 anys, però el seu pare que no aprovava que les dones anessin a la Universitat, es va negar a pagar-li els estudis. La tia favorita de Rosalind, la feminista Alice Franklin, el va desafiar i juntament amb la seva mare finalment el van convèncer. Rosalind va passar amb honors l'examen per entrar a la Universitat de Cambridge i s'hi va graduar l'any 1941.

En 1945 va aconseguir el doctorat en química-física amb un treball sobre les microestructures del carbó i del grafit. L'any 1947, la física francesa i amiga de Rosalind, Adrienne Weill, li va facilitar la integració en un grup molt obert a l'activitat científica de les dones, ubicat a París, al *Laboratoire de Services Chimiques de l'Etat*. Allí va poder perfeccionar els seus coneixements de cristal·lografia per difracció de raigs X.

En 1951 va tornar a Anglaterra com a investigadora associada al laboratori de John Randall al King's College on va poder demostrar els seus coneixements en biologia. Allí es va trobar amb Maurice Wilkins i tot i la forta rivalitat que es va generar entre ells, treballaven junts i amb la tècnica de la cristal·lografia dels raigs X, intentaven dilucidar l'estructura molecular de l'ADN. Per la seva banda, Watson i Crick van començar a imaginar l'estructura de l'ADN amb models atòmics a escala i un dia els van invitar a veure la seva proposta (un model helicoidal amb tres cadenes). Rosalind els va demostrar que la quantitat d'aigua en el model no corresponia als estudis de difracció.

Rosalind considerava que la millor manera d'entendre l'ADN passava per aconseguir imatges d'alta qualitat primer i especular sobre el seu significat després. Assistida per Raymond Gosling, al llarg de l'any 1952 van repetir els estudis cristal·logràfics amb diferents graus d'hidratació i es van adonar que l'ADN

podia assumir dues formes; de la més hidratada en van dir la forma B. Seguidament, Rosalind va desenvolupar un mètode enginyós i laboriós per separar-les, cosa que li va permetre obtenir imatges excel·lents de la B. Va ser quan Wilkins li va oferir la seva col·laboració per investigar aquesta forma B, però Rosalind s'ho va prendre molt malament, i tenia motius: fins aleshores l'havia infravalorat i, ara que havia aconseguit uns resultats extraordinaris, treballant pràcticament sola, li proposava de treballar junts!

Watson tampoc no s'entenia gaire amb Rosalind. Ell i Crick volien descobrir la molècula de l'ADN abans que Linus Pauling (sabien que també hi estava treballant) i per això necessitaven fer-ho amb rapidesa; en canvi Rosalind era una científica molt minuciosa, una investigadora experimental de primera classe que volia estar molt segura de les seves dades abans de publicar-les. A principis de l'any 1953, després d'una discussió amb Rosalind, Watson es va trobar amb Wilkins i aquest li va mostrar, sense permís, una de les fotografies cristal·logràfiques que Rosalind havia fet de la forma B de l'ADN —coneguda com la fotografia 51— i la imatge suggeria una estructura helicoidal. Watson i Crick també es van fer amb la còpia d'un informe inèdit que Rosalind havia enviat per a una avaluació i en el que conclouia que les bases essencials dels nucleòtids se situen cap a l'interior. Eren les dades que els faltaven per completar la seva hipòtesi sobre l'ADN i, avançant-se a Pauling, van publicar a la revista *Nature* un dels articles més importants de la història de la ciència.

A la primavera de 1953 i sense saber que s'havien utilitzat dades dels seus treballs, Rosalind es va traslladar a la Universitat de Birkbeck per dirigir el seu propi grup de recerca. Com a condició per marxar del King's College va haver de deixar d'investigar sobre l'ADN. Al nou laboratori es va sentir molt respectada i recolzada i va obtenir dades molt rellevants sobre l'ARN estudiant el virus del mosaic del tabac i el de la poliomielitis.

L'estiu de 1956 i en el cim de la seva carrera, Rosalind es va trobar malament en un viatge de treball als Estats Units. Pel setembre li van detectar un càncer d'ovari. Dos anys després va morir. Es creu que l'exposició a la irradiació va ser un possible factor desencadenant del càncer.

En els seus discursos d'acceptació del Premi Nobel, Watson i Crick van citar noranta-vuit referències, però cap de Rosalind Franklin. Només Wilkins la va incloure entre els seus reconeixements. Anys després, Watson, va admetre que les seves impressions sobre ella sovint van ser equivocades i es va adonar «alguns anys massa tard, les lluites que ha d'enfrontar una dona intel·ligent...»

Rosalind va morir prematurament, amb 37 anys. Va viure durant una època molt difícil per a les dones investigadores i va haver d'aguantar detalls sexistes com haver de menjar a la sala d'estudiants o fora de la Universitat on treballava i no al menjador, on només podien entrar els homes. I de nit, els companys de Rosalind, anaven a pubs només per homes. Ara bé, fa temps que les publicacions científiques rigoroses l'han tornat a posar al lloc que li correspon.

Tamara Colas, Ciara Jacques, Mar Juan-Camps i Lorena Sanz
Professora: Mª Pilar Aparicio

J'aime les animaux. J'ai un poulet, un chien, deux hamsters et une tortue.

Voilà mon poulet. Il s'appelle Lisa. Il chante. Il adore la musique. Il est fou.

Voilà mon chien Tiki. Il est petit et intelligent. Il adore les films, mais il déteste les films d'horreur.

Mini et Titzu sont mes deux

hamsters. Ils sont très timides. Ils adorent dormir et manger.

Là c'est Yupie, ma tortue. Elle adore la danse, mais elle ne chante pas. C'est très sympa.

Diana Laza, 3r ESO

J'aime les animaux et mon père les adore aussi. J'ai trois chats et quatre poissons.

Shadow, ma chatte, elle est grande et intelligente. Elle joue au ballon avec moi. Elle déteste les tonnerres. Elle est folle.

Linda, ma chatte, est petite et maigre.

Elle adore dormir. Elle est un peu sauvage. Elle a peur et elle déteste les bruits.

Jerry est mon chat. Il est amusant et petit. Il adore jouer. Il est complètement fou. Il aime le footing. Il adore manger. Crispin et Billy

Joe, mes deux poissons, sont très copains. Ils sont amusants.

Lluna et Junior sont mes deux poissons filles. Elles sont très copines. Elles adorent dormir et manger.

Inés Valls, 3r ESO

J'aime les animaux. J'ai un tigre, un hamster, une tortue et un lion. Le tigre s'appelle Jacob. Il est amusant et sauvage. Il aime dormir et manger. Le hamster s'appelle Narco. Il est agréable, beau et brun. Ma tortue s'appelle Ensiam. Elle est sympa, excentrique et jeune. Mon lion s'appelle Koae. Il est intelligent et petit. Il déteste la nuit.

Josep Domenech, 3r ESO

Salimos el día 22 de diciembre de Uldecona a las 19:00, desde la estación de origen a la estación de Sants, y llegamos a las 21h. Allí, cogimos un metro dirección al hotel *Fira Palace* en Barcelona. Bajamos por la Avinguda Paral·lel hasta la Plaça d'Espanya. Al llegar allí, bajamos unos 500 metros hacia la Avenida Rius i Taulet. Llegamos al hotel: dejamos las maletas en las habitaciones y bajamos a cenar. Cenamos algo sólido porque teníamos mucha hambre. Una sopita de primero y, luego, un buen pescado.

Al día siguiente, fuimos desde la estación que dejamos ayer, hasta la terminal 1, desde donde salimos para ir a Madrid (Barajas). Esperamos dentro del avión para aterrizar, una hora. Nos esperamos dos horas y media y salimos en el siguiente avión hacia, por fin, México City (aeropuerto Bonito Juárez). Nos vino a buscar un coche enviado desde nuestro hotel: Nikko México. Al día siguiente, 24, fuimos al museo del arte y nos estuvimos durante toda la mañana. Por la tarde fuimos a visitar el Museo Nacional de Historia.

Por la noche nos fuimos a celebrar Nochebuena en un parque que estaba al lado mismo del hotel. Un día después, 25, celebramos la Navidad en la playa y para comer nos zampamos en un restaurante unas deliciosas fajitas rellenas de pimientos. Por la tarde estuvimos toda la tarde descansando del día tan ajetreado que habíamos tenido.

Un día después, 26, nos dirigimos hacia las pirámides de Palenque. Fue un viaje largo: 782 km., así que tuvimos que pasar la noche en un hotel de por allí. El día 27 acabamos de ver Palenque y nos volvimos al hotel a descansar. El día 28 nos levantamos pronto para ir a ver el zoo de Chapultepec, a 10 km. Nos estuvimos todo el día, y como estábamos muy cansados, al día siguiente, 29, nos quedamos en el hotel. El día 30, la víspera de la víspera de Año Nuevo, nos fuimos por la mañana a dar una vuelta por el parque en el que está el hotel y comimos en un restaurante próximo. Por la tarde fuimos a visitar una iglesia muy famosa y luego nos fuimos al hotel a descansar. A la mañana siguiente, 31, estuvimos durmiendo para ir de marcha por la noche; así que, decididos por la tarde, hicimos muchos kilómetros de tirón para ir a la playa a celebrar el Año Nuevo. Pero a mitad camino no teníamos combustible y nos fuimos a repostar. Había una chica en la caja y no nos quería atender. Así que, con un poco de descarar, mientras nosotros intentábamos convencerla, Miki llenó el coche y le dio lo que valía la gasolina a la chica y nos marchamos sin que ella sospechara nada.

Cuando llegamos a la playa ya eran casi las doce, así que nos comimos las uvas, bailamos un poco y nos fuimos a un hotel próximo a la playa. Al día siguiente, 1, aunque estábamos muertos, volvimos hacia Ciudad de México y nos pusimos a descansar ese día y el siguiente, 2. El día 3 preparamos las maletas y por la tarde nos fuimos hacia Madrid, donde cogimos otro vuelo hasta Barcelona, ya el día 4, y cuando llegamos, merendamos y nos fuimos hacia casa, que se está muy bien.

A. Blasco, A. Montoro, A. Pla, M. Pospesh i M. von Wietersheim-Kramsta

VIVÈNCIES I EXPERIÈNCIES DE LA SORTIDA A LA NEU

Per fi va arribar el dia, l'hora i el minut. No era un dia, hora o minut qualsevol. Era el dia "D". Era el dia de la sortida a la neu. Era el 24 de gener a les 11:00 del matí.

Encara que aquest any no havien fet ESO-Show, els alumnes que anaven de viatge tenien les mateixes ganes, il·lusions i entusiasme que en els anys precedents. Sí que havien venut encenedors (estri en desús, perquè cada vegada hi ha menys persones que fumen, les llars ja no van amb gas...), dessuadores, entrepans a l'hora del pati... Per la qual cosa també podem considerar que s'ho havien treballat. Tindrien un notable en aquest apartat.

Ara era el moment de la partida. El pares, mares i germans saludant i acomiadant els seus estimats. Els xiquets de 3r inquiets, entusiasmats i algun que altre atordit amb tanta emoció. Com tindrem les pistes? Farà bon temps? Com dormirem? (Al final del text trobareu la resposta irònica dels professors acompanyants). Aquestes i 1.001 preguntes més que es repeteixen any rere any quan fem aquesta activitat i, òbviament, són les mateixes que nosaltres vam fer en la nostra època. Encara que els sistemes educatius, la forma d'ensenyar, la responsabilitat dels

nens i de les nenes canvia, el tarannà i il·lusió de les sortides sempre és el mateix.

Després de la parada habitual per menjar algun entrepà i agafar forces vam continuar fins a Arinsal (Andorra). En arribar-hi vam pujar a les pistes a recollir el material d'esquí. Tots en filera, com de costum, vam emprovar-nos l'equip: botes, esquís i pals. Profe, em va bé aquesta bota? Aquests esquís són bons? Puc fer snowboard? Quant pendent hi ha a les pistes? La incertesa, un medi desconegut, unes instal·lacions alienes a la quotidianitat d'Ulldecona... fan que aquest dubtes siguin normals, especialment entre l'alumnat de l'ESO que mai han estat a la neu.

Finalment vam arribar a l'hotel on ens vam instal·lar. L'hotel estava prou bé, inclús tenia piscina, però va fallar en una cosa: era ple d'anglesos majorets d'edat. Encara que tots som europeus, els caràcters, els costums, els hàbits culturals... són un poc diferents. Afortunadament, també hi havia un institut de Ciudad Real. Aquests sí que eren com nosaltres i sinó pregunteu-ho als companys de 3r que van venir a l'esquiada. Ganes d'esquiar, converses amb profunditat, festa a la nit i alguna cosa més que...

El dilluns dia 25 de gener de bon de matí a desdejunar i esquiar. Tots els dies teníem la mateixa rutina i, gràcies al bon temps, vam aprofitar al màxim. Vam tenir 5 dies de sol. Impensable, especialment, quan mitja Espanya estava nedant a causa de les pluges.

Així, anant acumulant son dia rere dia vam arribar a l'últim dia de l'esquiada i moment de la tornada de forma que el divendres dia 29 de gener vam fer les maletes i cap a casa.

Afortunadament no va haver-hi cap incident i vam tornar tots sans i estalvis.

Si voleu més informació i detalls podeu parlar amb els alumnes de 3r que van venir. Ells segurs que us contaràn mil historietes per a no dormir.

Joan Ortí

Respostes a les preguntes anteriors:
Com tindrem les pistes? Nevades
Farà bon temps? Sí, neu, sol i fred.
Com dormirem? Gitats, almenys nosaltres.

El nostre institut participa en la 3era Trobada de Centres de Secundària del Pla Català de l'Esport a l'Escola de les Terres de l'Ebre, celebrada a AMPOSTA el 10 de març de 2010.

21 Instituts de Secundària de les Terres de l'Ebre, adherits al Pla Català de l'Esport a l'Escola, ens vam reunir a Amposta per celebrar aquesta 3era trobada. Al voltant de 700 esportistes, entre xics i xiques, i

més de 300 persones entre organitzadors i coordinadors i coordinadores, van fer possible l'èxit de la jornada

L'organització d'aquest acte esportiu va córrer a càrrec del Consell Esportiu del Montsià, conjuntament amb la Secretaria General de l'Esport, el Departament d'Educació i l'Ajuntament d'Amposta.

Durant tot el matí, els participants van anat fent rotacions per les diverses activitats desplegades a les instal·lacions esportives de la capital del Montsià. Es van poder practicar, sempre des de la vessant no competitiva, esports de tota mena com ara el voleibol, hoquei, tennis taula, hip-hop, birles, jocs populars...

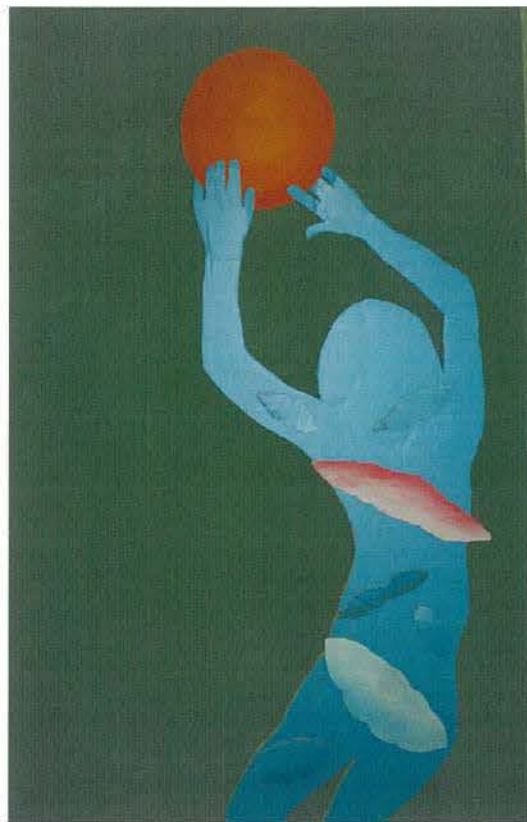
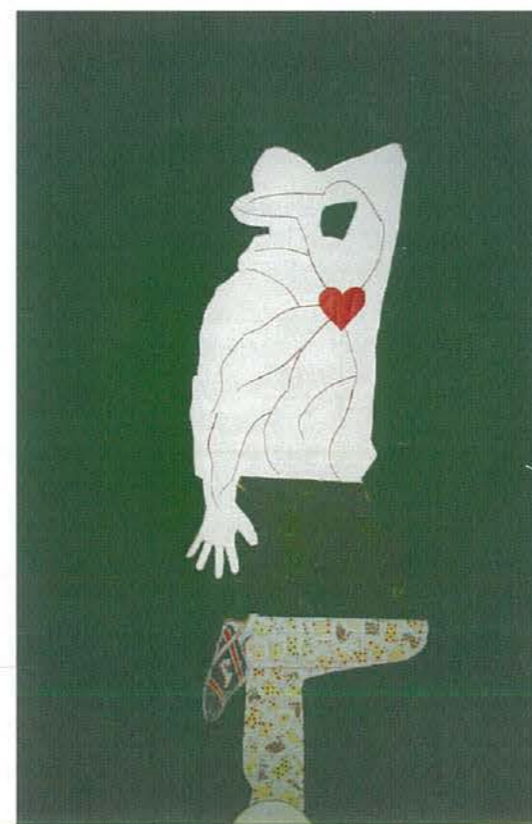
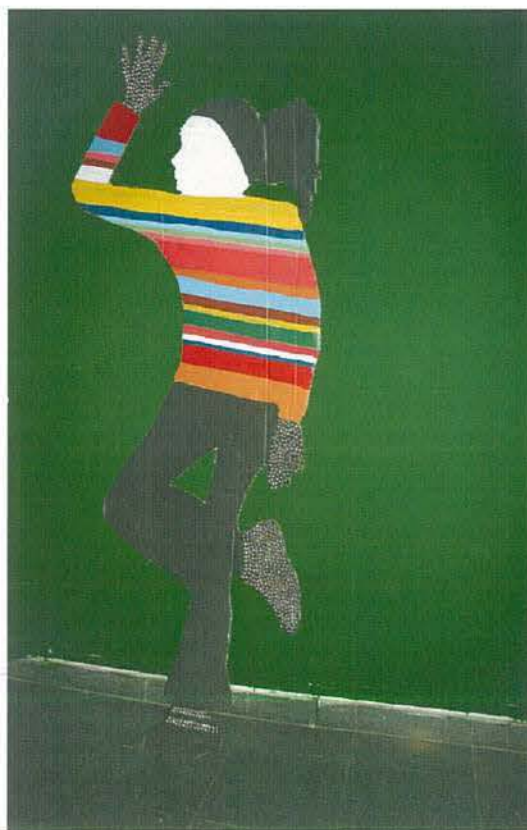
Del nostre centre van assistir un total de 47 alumnes i 4 acompanyants (professorat i vetlladora), representants dels diferents nivells educatius de l'institut (ESO, Batxillerat i Cicle Formatiu). No cal dir que s'ho van passar molt bé practicant diferents disciplines esportives i, a la vegada, fent moltes amistats amb l'alumnat dels altres centres educatius del territori.

Cal destacar la participació de l'alumne Aleix Barón Villalba de 2n d'Eso que, conjuntament amb la resta de companys i companyes del centre, va poder gaudir d'una jornada esportiva, saludable i de germanor.

Francisco León

Coordinador del PCEE de l'institut

L
A
M
E
U
AO
M
B
R
A

Institut Manuel Sales i Ferré

Lletres del Món

L'ALUMNAT DE 4t D'ESO

Hem decidit donar-li a la nostra ombra personalitat pròpia. No volem que siga com totes les ombres del món , de colors grisos i negres.

El primer que havíem de fer, era buscar un suport per a poder atrapar l'ombra. I els cartons de les noves pissarres digitals que el centre va comprar ens van servir. Vam reutilitzar el cartó que s'havia de reciclar.

Cadascú de nosaltres ens gitàrem al damunt del cartó, fent una fusió de la nostra ombra i el nostre cos, i resseguírem el contorn amb un llapis . Després retallàrem la figura.

I ara teníem la faena més difícil, *pensar*

Què faríem? Anàvem pensant i parlant, durant les classes, entre nosaltres i amb la nostra professora per poder acotar les idees, per descartar aquelles que no ens servien i mirar de resoldre quin recurs formal utilitzaríem, què era factible i què no.

Després cadascú de nosaltres començàrem a treballar, algunes vegades amb més fortuna que altres. No tot van ser flors i violes, sofrírem alguns entrebancs que solucionàrem amb ajuda de tots i de la professora.

PERÒ ENS DIVERTÍREM !!!!

Institut Manuel Sales i Ferré

Lletres del Món

AMETLA. Aquesta és la paraula que hem triat per a aquestes segones de LICatessen. En les primeres vam assajar amb unes paraules arreu però relacionades amb la nostra tasca d'ensenyants i aprenents; tasca, segurament, de les més gratificants perquè tothom tenim alguna cosa a dir i a aprendre.

L'ametla és un fruit que tots coneixem i és, evidentment, el fruit de l'ametler. El que potser no tothom sap és que *ametla* prové del grec ἀμυγδαλή —AMYGDALA—, i amb la corresponent evolució fonètica ha arribat fins al català *ametla*. El que ja ens resulta més familiar d'aquest ètim és la seua relació amb un estat de salut insalubre. Fixem-nos que quan tenim mal de gola, pot ser que internament tinguem amigdalitis. I per què es diu així aquest estat de salut anormal? Doncs perquè les amígdals recorden la forma de les ametles. Sense saber-ho estem repetint una analogia, en una metàfora, fent el símil entre la forma del fruit i l'òrgan corresponent. En aquest cas, també, sense saber-ho, fem servir un cultisme per a anomenar la malaltia; perquè no diem que tenim *amellititis*, tot i que en realitat estem dient el mateix. Però ja sabem que les llengües clàssiques forneixen un gran nombre de tecnicismes, i en aquest cas l'AMYGDALA és la base del terme mèdic.

Un altre context en què ens trobem disfressada la paraula *ametla* és en el mot *màndorla*. És un italianisme —perquè en italià *ametla* es diu *mandorla* i un *ametler* és un *mandorlo*— que serveix per a anomenar la *màndorla mística* que apareix en algunes pintures. Recordeu, sinó, el magnífic pantocràtor de Sant Climent de Taüll. En aquest, la figura de Crist es troba dins d'una màndorla, és a dir, d'una figura geomètrica semblant a l'ametla.

L'ametla i l'ametler també són motius que podem trobar en nombrosos haikus. L'haiku és una de les formes poètiques tradicionals japoneses més conegudes. Masaoka Shiki (1867-1902) es coneix com el creador de l'haiku i poetes avantguardistes catalans van voler experimentar amb aquesta composició. L'haiku és un poema breu i intens en què cal transmetre tota l'essència del poema servint-nos de tres versos i desset síl·labes. Josep M. Junoy (1887-1955) experimentà amb aquesta i altres composicions orientals i, per exemple, inclou l'ametler en «Llavis de cirerer al sol»

Llavis de cirerer al sol

Somriure d'ametler florit

Dents de rosari de lluna

Ací, l'ametler, arbre anunciador de la primavera, apareix juntament amb el cirerer que al Japó simbolitza la bellesa fugissera. Seguint Jordi Mas(1), el poema presenta un dinamisme entre *llavis* i *dents* que arriba pel *somriure*. Hi ha l'avanç temporal entre el *sol* i la *lluna* i ens arriba la *rosa*, és a

dir, l'amor, dins del mot *rosari*, clos per l'ametler anunciador de la joia dels amants en la primavera que s'enceta. Com hem dit, és un gènere poètic ple d'imatges que el lector ha d'anar desxifrant, perquè cón closes crípticament en una capseta minúscula plena de sensualitat.

A part d'aquests apunts poètics, l'ametla i l'ametler també es troben al *Diccionari de la llengua catalana*, de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Potser quan heu començat a llegir aquestes ratlles us heu preguntat si la grafia no és *ametlla* i *ametller*. Sí, teniu raó, i no aneu errats; però aquesta, com tantes altres, és una veritat a mitges. Això és així perquè, des de la 1a edició d'aquest diccionari, l'any 1995, l'IEC hi incorpora les formes *ametla* i *ametler*, juntament amb les altres variants *ametlla* i *ametller*. Les més etimològiques són les que diem part del català occidental, inclosos nosaltres, i el balear; perquè en l'originari AMYGDALA no hi ha cap so palatal que és el que aporta la grafia *ll*. Això vol dir que podem fer servir tant formes amb el dígraf *tl* com *tll* perquè ambdós estan bé. El mateix criteri es fa extensiu a dobles com *espatlla* / *espatlla*, etc.

Un comentari mereixeria també la grafia de la població del Baix Ebre, l'Ametlla de Mar, per a diferenciar-la de l'Ametlla del Vallès, en què en el nom de la població s'ha consumat ja aquesta pronúncia palatal, sense tindre en compte la pronúncia del mot autòcton. És a dir, els *caleros*

—habitants de la Cala, nom tradicional de la població— anomenen el fruit sense la pronúncia palatal, *ametla*. Seria un exemple en què podríem aplicar la màxima aquella «que el llegir no et faça perdre l'escriure» i en aquest cas «que l'escriure no et faça perdre el parlar».

També cal ser conscients que en alguns parlars, fonèticament, s'ha perdut la *t* del dígraf però no per això hem de deixar d'escriure-la ja que és una marca etimològica. Així podem dir i llegir «amela» i evidentment escriure «ametla» perquè si oblidem la *t* cometrem una errada ortogràfica.

Per tant, si volem dir que hem fet un ramet de flors d'ametler o que hem ratllat ametles per a fer panells estarem, sense cap dubte, fent servir paraules tan catalanes com les altres variants *ametlla* i *ametller*. Les primeres més properes al nostre entorn i, per tant, al nostre alumnat. I és que si els nostres ensenyaments no tenen, també, relació amb l'entorn per a què serveixen? Mentre pensem la resposta podem jaure sota un ametler florit, acompanyats d'una dolça llet d'ametla i carquinyols ametllats.

I fins les properes de LICatessen, que vaja de gust!

Àngela Buj Alfara — Assessora LIC

(1) Mas López, J. (2004), *Josep Maria Junoy i Joan Salvat-Papasseit: dues aproximacions a l'haiku*, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

CURS 2009 / 10 – 2n TRIMESTRE		
DATA	NOM ACTIVITAT	NIVELL EDUCATIU
26 / 01 / 10	Sortida a Tortosa per a assistir a una representació teatral en anglès. Dep. d'Anglès	1r i 2n ESO
26 i 28 / 01 / 10	Formació viària a càrrec del Mossos d'esquadra	4t ESO
26 / 01 / 10	Xarrada sobre situacions de risc i prevenció d'accidents a càrrec del Mossos d'esquadra.	2n BAT i CF
24 - 29 / 01 / 10	Esquiada Dep. Educació física	3r ESO
4, 8 i 15 / 02 / 10	Xarrada Sexualitat Dep. de Ciències naturals	3r ESO
15 / 02 / 10	Representació teatral de <i>Tirant lo Blanc</i> . Dep. de Català	4t ESO i BAT
15 / 02 / 10	<i>Conèixer ens ajuda a prevenir</i> : Xarrada a càrrec dels Agents rurals.	2n ESO
15 i 26 / 02 / 10	Taller sobre Drogoaddicció. Dep de Ciències naturals	BAT
17, 18, 19, 22 i 23 / 02 / 10	Tallers d'educació emocional . Coordinació pedagògica	1r, 2n, 3r i 4t ESO
23 / 02 / 10	<i>Coneix la teua història</i> . Visita guiada al Castell. Dep. de Socials	2n ESO B
01 i 11 / 03 / 10	Taller sobre Drogoaddicció Dep de Ciències naturals	BAT
02 / 03 / 10	<i>Coneix la teua història</i> . Visita guiada al Castell. Dep. de Socials	2n ESO A
04 / 03 / 10	<i>El comerç just</i> : xarrada a càrrec de Tot Món	3r i 4t ESO
11 / 03 / 10	La botiga del comerç just	3r ESO
12 / 03 / 10	Taller sobre Drogoaddicció a càrrec dels alumnes de BAT Dep de Ciències naturals	1r ESO
16 / 03 / 10	Taller <i>Talla amb els mal rotllos coordinació pedagògica</i>	4t ESO A
17 / 03 / 10	Visita al Saló d'ensenyament. Psicopedagogia	4t ESO, CF i BAT
ACTIVITATS PREVISTES PER AL TERCER TRIMESTRE		
25 / 03 / 10	<i>El Cangur</i> : concurs de matemàtiques Dep. de Matemàtiques	3r i 4t ESO, BAT
20 / 04 / 10	<i>Ales o sabates. Verdaguer o Pla</i> : Recital de poesia Dep. de català	3r i 4t ESO
20 / 04 / 10	Visita al Parlament de Catalunya. Coordinadora de delegats	Representants de l'alumnat

Carme Estellé—Coordinadora d'activitats i serveis

LA MUNTANYA RUSSA DE L'ADOLESCÈNCIA

Aquest és el títol del taller d'educació emocional, realitzat per les psicòlogues Natàlia Gabarró i Sílvia Vilanova, en què vam participar els alumnes de 2n d'ESO a finals de febrer. Pel títol es pot veure que el tema del taller era la difícil etapa de l'adolescència.

Les psicòlogues van començar llençant algunes preguntes com:

- T'agrada ser adolescent?
- Quines són les coses dolentes que té aquesta etapa?
- I les bones?
- T'agradaria despertar-te un dia sent ja adult /-a?

Van seguir explicant les diferències entre els conceptes pubertat i adolescència, els canvis físics i psicològics que pateixen nois i noies...

Totes aquestes explicacions anaven acompanyades d'un PowerPoint que feia molt més entenedores i entretingudes les intervencions de les psicòlogues i les dels alumnes.

Després ens van proposar dos activitats. La primera consistia a dir *què faries si...* et

passés alguna de les situacions que apareixia en la diapositiva; la segona, en què una part de la classe s'havia de valorar a ella mateixa i l'altra part havia de valorar a la resta. Tot seguit, les psicòlogues van recollir les valoracions i les van llegir.

També ens van parlar de la imatge corporal i de l'edat del "pavo" i, ja per finalitzar el taller, ens van donar uns consells que ens poden anar molt bé per a superar aquesta complicada etapa de la nostra vida amb èxit. Aquí en van uns quants:

- Pensar en els canvis corporals de manera positiva.
- Pensar que l'adolescència és una etapa transitòria.
- Evitar les comparacions amb els altres.
- No prendre decisions importants si estem eufòrics o tristos.
- Saber fer front a la pressió del grup.
- Tenir bons amics que ens acceptin tal com som.
- Recordar que podem comptar amb els pares.
- Comunicar les nostres preocupacions i sentiments.
- Potenciar les nostres habilitats personals i manera de ser.

Pensem que aquesta xarradava ser molt útil per a tots nosaltres, perquè en aquesta etapa hem de fer front a moltes situacions desconegudes per nosaltres i que algunes vegades sols no podríem resoldre. Xarrades com aquesta o els consells dels pares ens poden ajudar molt.

Raluca M Azamfirei, Hadjar Djemmah, Andreu Garcia, Maria Pitarch i Sergi Simó
2n ESO

CONÈIXER ENS

AJUDA A PREVENIR

Dilluns 15 de febrer, a l'hora de tutoria, els alumnes de 2n van assistir a una xarrada-col·loqui realitzada pels Agents rurals. La xarrada portava per títol *Conèixer ens ajuda a prevenir* i es va fer a la sala d'actes de l'IES.

Mitjançant un PowerPoint, els dos agents rurals, ens van anar explicant en què consisteix el seu ofici, cadascuna de les tasques que realitzen, ens van avisar del perill que comporta fer foc al bosc, anar a fer una escalada o d'altres activitats com la caça. També hi va haver temps per a les anècdotes i per a contestar a les nostres preguntes.

Aquestes xarrades, el centre les programa amb la intenció que els alumnes aprenguem allò que podem o no podem fer quan la gent va al bosc o a la muntanya; per

avisar-nos dels perills i les conseqüències que comporten conductes no adequades.

Pensem que aquestes xarrades són molt importants perquè ajuden els alumnes d'ESO a formar-se i a obtenir més coneixements i, d'aquesta manera, en un futur siguin unes persones respectuoses, intel·ligents i de gran utilitat per a la societat.

Mihai Copil, Virgínia León, Josep Queralt i Lluç Roig

2n ESO

MESSENGER FRIENDS

On the twenty-sixth of January we went to the theatre in Tortosa to see an English play: "Messenger Friends". We went there by bus. When we arrived, we had breakfast outside the auditorium, then, we went into the theatre.

The play was very funny and interesting. There were three main characters in it: Alfa 26 and Wills, who were boys, and Cuc, who was a girl. Alfa 26 was an agent from the future and he had a mission: to return to the year 2010 to save the world.

There, someone had to destroy the Internet with a virus. Alfa 26 travelled to 2010 and found a bad guy (Wills) in a cyber café.

Cuc, another agent from the future, arrived at the same cyber café. At the beginning, she thought Alfa 26 was the bad guy, but then she discovered the truth: Cuc and Alfa 26 tried to stop the bad guy. Finally, they have to go inside the Internet to stop the virus.

When the play ended the actors answered our questions about the play. We enjoyed it a lot!

Virginia León Roig 2 ESO A

CONEIX LA TEUA HISTÒRIA

El passat 23 de febrer, els alumnes de 2n d'ESO B vam fer una visita guiada al castell del nostre poble. La sortida estava organitzada per la nostra professora de Socials, Maite Sanmartín, amb la finalitat de veure allí mateix el que estem estudiant a classe: l'Edat Mitjana, el feudalisme...

Per què la visita fos més autèntica i ens ho passéssim millor, la professora ens havia fet fer a classe tota una sèrie de complements que ens havien de servir de disfressa: cascs, escuts, espases, túniques...

Vam sortir del centre a l'hora del pati i en poca estona ens hi vam plantar, vam fer molta via. Però en arribar ens vam haver d'esperar una

bona estona. El guia no arribava, la professora va trucar i li van dir que estava malalt, però que n'enviaven un altre. Mentre vam poder jugar a "fer la guerra" imitant els antics guerrers. Va resultar molt divertit!

El guia ens va explicar tot allò més important del castell: les muralles, els punts de control, on es ficaven els arquers, on era la cuina, el forn de pa, les torres de vigilància... Ens va ensenyar també la torre quadrada per dins (ara hi ha escales però abans eren de fusta i lligades amb una corda i a la torre, s'hi accedia per la finestra i no per l'entrada que hi ha actualment). Vam poder veure també una cisterna amb aigua, l'església... Ens va recordar que el castell va ser construït pels àrabs i que els últims en habitar-lo foren els Templers.

Després, vam pujar dalt de tot i: quina vista més bonica! Es veien les poblacions veïnes de Vinaròs, Peníscola, Sant Jordi, La Sénia, Rossell...i, és clar, tot el terme del nostre poble, Ulldesona.

La visita va durar aproximadament una hora i mitja i vam emprendre el camí de tornada cap a l'IES.

Encara que per a la gent d'Ulldesona, el castell, no és cap novetat ja que segurament l'hem visitat més d'una vegada, no deixa de ser interessant. Sempre podem aprendre alguna cosa més de les que sabem i, d'aquesta manera, anar ampliant els nostres coneixements. D'altra banda, el coneixement de les coses ens ensenya també a estimar-les i respectar-les i més quan formen part del nostre entorn més proper.

Alumnes de 2n ESO B

TEATRE A L'INSTITUT

El dilluns dia 15 de febrer, l'alumnat de 4t d'ESO i de batxillerat vam assistir a una adaptació teatral feta per Pasqual Alapont a càrrec de la companyia CRIT, sobre *Tirant lo Blanc*, de Joanot Martorell.

A les classes de literatura havíem treballat aquesta novel·la cavalleresca que narra les batalles i els viatges de Tirant i els seus amors amb Carmesina, la filla de l'emperador, entre altres situacions.

A la novel·la surten molts personatges: reis, soldats, dones de la cort, nobles, frares, criats, amics i enemics del cavaller... Però van ser només dos els actors que ens els interpretaven: David i Anna. Com ho van fer?

Anaven vestits amb camisa i pantaló blanc i portaven bufandes que feien servir com a cinturons, com a vels, com a turbants, etc. També portaven un bastó que feien servir d'espasa per als moments bèl·lics de l'obra. De decorat només hi havia dues cadires que ells mateixos posaven del dret, del revés o cul per amunt segons els convenia. I, com si estiguessin jugant a fer teatre, canviaven el registre de veus, es col·locaven les bufandes de maneres diferents i ens anaven presentant els diferents personatges de l'obra. Mentre un dels dos feia de narrador llegint la seva adaptació, l'altre anava convertint-se en princesa, en frare, en soldà turc o en qualsevol altre personatge que a l'obra de *Tirant lo Blanc* tingués un paper important.

Un altre recurs que utilitzaven era la manera de caminar: amb passes grans eren soldats, amb passets curts eren princeses o dames de la cort...

Ens van fer riure molt repassant els episodis més representatius de la novel·la de Joanot Martorell.

En acabar la representació van explicar-nos com ho havien anat organitzant tot: al principi eren més actors i utilitzaven més decorats, però, a poc a poc, per facilitar els trasllats que van fer a diferents pobles, han anat simplificant-ho.

Tots ens vam quedar admirats veient com només dos actors amb molt pocs objectes van saber captar l'atenció de tot el públic i com sabien en cada moment quina veu, quins gestos i quins complements eren necessaris per a donar a cada personatge la seva aparença.

Després d'actuar al nostre institut van dedicar uns minuts a contestar algunes preguntes i a explicar-nos que, per a fer teatre, tot s'hi val. Certament, ho havíem pogut comprovar minuts abans. Finalment, van dir-nos que marxaven cap a Tortosa i que Ulldesona era el primer lloc de Catalunya on havien actuat.

Cristina Fuentes Àvila—1r de Batxillerat

REPRESENTANTS MOODÈLICS

Els representants de l'alumnat (Delegats i Responsables d'Escoles verdes) han encetat un treball de cooperació a la Plataforma Moodle.

A partir del treball fet a cada tutoria:

Els Delegats estan fent una reflexió sobre:

- ⇒ Les seues funcions.
- ⇒ El funcionament del Consell de delegats (equip de tots els delegats, subdelegats i representants de l'alumnat al Consell Escolar)
- ⇒ Els drets i deures de l'alumnat al nostre centre.

Els Responsables d'Escoles Verdes també estan reflexionant sobre:

- ⇒ Les seues funcions
- ⇒ Propostes al Pla d'acció del nostre centre (són aquelles actuacions que fem per ser escola verda: reciclatge, hort ecològic...)

Esperem que feu un bon treball a les tutories per tal que el treball dels representants siga veritablement MOODLÈLIC.

AMB LA PINTURA NO N'HI HA PROU

No us haurà passat desapercbut el nou Racó Verd del centre. A més de ser racó, és verd, ja se n'ha encarregat Dora de fer-ho. Aprofitem per donar-li les gràcies a ella i a tots els que hi col·laboreu amb els vostres treballs.

Ara es tracta que a més de ser de color verd, siga el reflex que el nostre centre es mereix aquest reconeixement de la Generalitat. Com? Aquí teniu algunes idees:

- ⇒ Col·laborant amb la recollida selectiva. Ja sabeu: els papers al contenidor blau, i sense arregar, sense grapes... (recordeu que cada setmana publiquem un podi amb els millors i un antipodi amb els pitjors)
- ⇒ Reutilitzant el paper que només està escrit per una cara.
- ⇒ Usant les papereres del pati i els passadissos.
- ⇒ Tancant les finestres quan va la calefacció.
- ⇒ Traient-nos les jaquetes quan tenim calor.
- ⇒ Pujant les persianes per tindre llum natural.
- ⇒ Apagant els llums quan no els necessitem.
- ⇒ Tancant bé les aixetes.
- ⇒ Venint al centre caminant o amb bicicleta.
- ⇒ ...

En aquest últim guió podeu afegir les vostres idees.

I si ens les feu arribar les exposarem al Racó Verd (podeu donar-li-les al responsable de la vostra aula i les posarem en comú en la propera reunió).

ANIMEU-VOS A PARTICIPAR-HI!

RUTINES DIÀRIES

Aquest segon trimestre, l'alumnat de l'aula d'acollida que ha arribat enguany ha estat treballant els verbs relacionats amb les rutines diàries.

Us presentem els textos que han realitzat.

Hola, em dic Najat Naciri. Al matí em desperto a les 7.00. Jo esmorzo cafè, te, pa, formatge, galetes i llet. Després vaig a classe de l'aula d'acollida. La mestra Anna m'ensenya a escriure, a llegir i també a dibuixar.

Després surto al pati i torno a classe a les dotze. Després vaig a casa per dinar. Menjo patates i pollastre.

A la tarda també vaig a escola. Fem esport i llegim. Després surto i vaig a casa. Bereno llet, formatge dins de pa, galetes i després vaig a la biblioteca per a llegir i estudiar paraules.

A les vuit vaig a casa, menjo sopa i després em dutxo i me'n vaig a dormir.

Hola, em dic Yassin Fadil. Al matí em desperto a les 7.20. Em dutxo. Esmorzo cafè, llet, formatge, margarina i pa. Després vaig a l'institut. A classe aprenc a llegir en català, dibuixo i escric. Surto al pati a menjar una maçana i jugar a futbol. A les 12.00 tornem a l'aula d'acollida per llegir i escriure. A les dos sortim de classe i anem a casa a menjar pebrots, carn, cus-cus...

A les 3.20 surto de casa per tornar a escola i estudio català, física, tecnologia, castellà, anglès, mates, socials...

Surto d'escola a les 5:30 i torno a casa a berenar cafè, llet, galetes, olives i formatge. Després vaig a la biblioteca a llegir llibres i el diari.

Surto de la biblioteca i miro els carrers i el jardí.

Hola, em dic Yassin. Al matí em desperto, esmorzo un cafè amb llet i una mica de pa. A les 8:15 agafo la motxilla i vaig a l'institut. A classe aprenc moltes coses: matemàtiques, anglès, socials, tecnologia, física, esport...

Després anem al pati i al gimnàs. Entro al gimnàs i agafo una pilota de futbol per a fer un partit. Després a les 12:00 entro a la classe d'aula d'acollida on estudio verbs i aprenc la llengua catalana. Després vaig a casa, menjo una cosa i descanso una mica. Després, a les 3:15, agafo la motxilla, camino cap a l'institut i entro a classe. A dos quarts de sis surto de l'institut i vaig a la biblioteca a fer exercicis de l'aula d'acollida.

A les vuit vaig a casa, miro el televisor i miro el temps. Després de sopar vaig al llit per dormir...

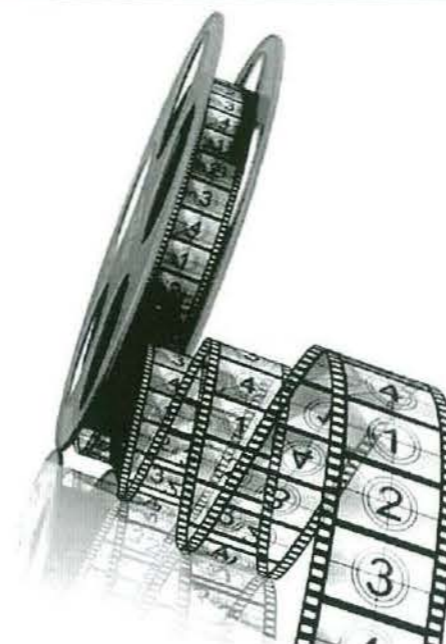
Què faig cada dia?

Hola. Em dic Fouzia. Cada dia em desperto a dos quarts de vuit, em rento la cara i les dents. Em poso la roba i esmorzo. A dos quarts de nou vaig a l'institut Manuel Sales i Ferré per a estudiar. Entro a classe de català, després a classe de castellà i de mates. A dos quarts de dotze surto al pati i a les dotze torno a classe d'anglès i després faig Projecte de recerca.

A les 2 torno a casa a dinar i a ordenar els llibres per a tornar a l'institut.

A dos quarts de quatre entro a classe de biologia i de francès. Quan surto, torno a casa. A vegades vaig a passejar o a la biblioteca a estudiar. Quan torno a casa em dutxo, em poso el pijama i miro la tele. Sopo i me'n vaig dormir.

AVUI PARLEM DE CINEMA

Operació Valquíria (2008)

Director: Bryan Singer

Època: 2a Guerra Mundial

Espai(s): N. Àfrica, Alemanya, el bunker de Hitler.

Gènere: Acció, suspens, Guerra (2a GM)

Sinopsi:

El tema principal de la pel·lícula està basat en fets reals en la quals uns militars alemanys van intentar assassinar Hitler.

El protagonista Coronel Claus Von Stauffenberg (Tom Cruise) és un capità alemany, que està lluitant en la campanya del nord d'Àfrica. És ferit durant un atac anglès en la seva posició, allà perd una mà per culpa de l'atac.

Per Culpa de la seva mà no pot lluitar i viu una vida relativament tranquil·la fins que descobreix un grup antihitleria.

Com que el jove capità també tenia idees

contra Hitler decideix unir-se al grup.

Des d'aleshores, la pel·lícula ensenya com el seu grup intenta manipular una operació defensiva (Operació Valquíria) per prendre el control del país i per posar fi a la guerra, però primer, hauran d'assassinar el líder nazi: Hitler.

Valoració personal:

Jo penso que la pel·lícula és prou fidel al fets històrics. L'època i els llocs estan treballats amb molt de detall, la qual cosa crec que agradarà qualsevol expert de la 2a Guerra Mundial.

Per a mi, és una bona pel·lícula si t'agrada el gènere d'acció, suspens o de guerra.

Benjamí Romero Aisat—4t ESO

TAULER D'ANUNCIS

**CONFERÈNCIES ADREÇADES
A TOTA LA COMUNITAT
EDUCATIVA**
NATÀLIA GABARRÓ I SÍLVIA VILANOVA
**Quan el menjar i el cos es
converteixen en una obsessió**
Dimarts, 13 d'abril a les 18:00 h

JAUME FUNES
**Els i les adolescents i tot allò
que els envolta**
Dimecres, 27 d'abril a les 18:00 h

NATÀLIA GABARRÓ I SÍLVIA VILANOVA
Burles i assetjament escolar
Dimarts, 11 de maig a les 18:00 h

Lloc: Saló d'actes José Córdoba
Institut Manuel Sales i Ferré

**3r CONCURS LITERARI
DE SANT JORDI**
**Organitzat per l'AMPA de l'Institut
Manuel Sales i Ferré**

 S'acosta Sant Jordi, i l'AMPA de l'Institut,
convoca el 3r concurs literari.

 El termini de presentació d'obres s'acaba
el 9 d'abril.

SECRETARIA
PAU 2010

 Del 20 maig al 31 de maig, recordeu formalitzar definitivament la matrícula al portal <https://accesnet.gencat.cat> i seguïu les següents instruccions:

- Trieu definitivament la matèria de modalitat de la part general (1 de les escollides a la prematrícula).

- Si us examineu de la part específica trieu un màxim de 3 matèries de modalitat (només entre les escollides a la prematrícula).

- Pagueu les taxes dins del mateix termini (20/05-31/05). Part fonamental per quedar inscrit a les PAU i poder-hi participar!

Preinscripcions curs 2010/2011

- Batxillerat: del 10 al 21 de maig.

- Cicles de grau mitjà: del 10 al 21 de maig

- Cicles de grau superior: del 25 de maig al 4 de juny

Proves d'accés
de Cicles formatius de
grau mitjà i de grau superior

Calendari:

 Inscripció: del 8 al 22 de març de 2010 a través de la pàgina web del departament d'Educació: www.gencat.cat/educacio i anant a la pestanya de proves.

- Prova de grau mitjà: 5 de maig

- Prova de grau superior: 7 i 12 de maig

HOBBIES
WORKSHEET

Find ten words in this worksheet.

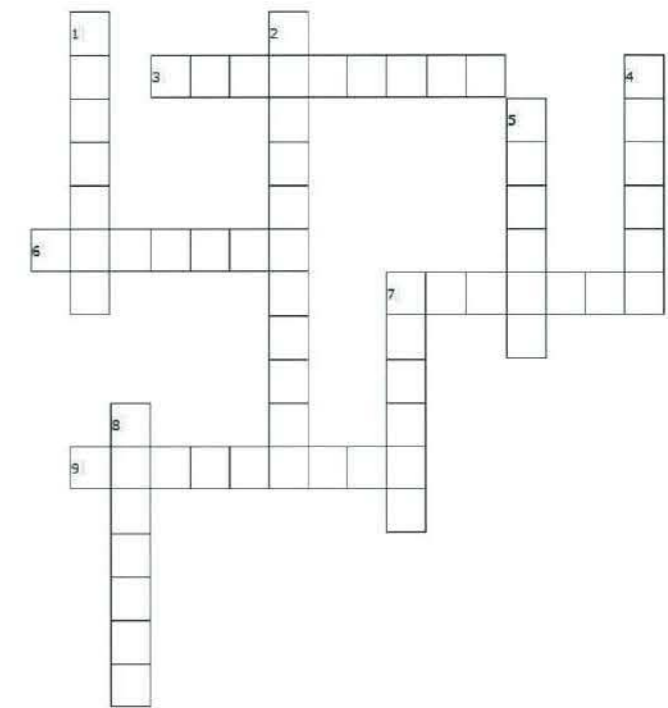
I	A	F	Z	C	E	O	M	I	X	I	L	N	S	R	S	B	U	B	I
E	K	P	T	I	A	C	T	E	C	I	F	I	R	C	A	S	L	X	R
V	Z	Z	A	L	Q	I	K	M	N	R	X	J	U	I	H	B	S	R	E
Y	N	X	C	L	T	L	O	O	K	T	L	M	Q	S	N	H	H	B	V
Y	P	R	O	F	E	S	S	O	R	S	E	A	J	G	Y	T	S	Y	O
N	P	C	E	N	Y	Y	B	L	X	W	J	Q	R	G	J	Y	Y	J	L
X	S	P	A	N	L	P	V	E	T	E	J	X	K	U	X	P	S	F	T
V	M	Q	V	F	S	Q	Y	A	D	E	H	V	B	A	C	C	T	G	I
C	C	C	H	E	S	S	L	S	Y	T	N	Q	Q	R	M	E	E	E	O
Q	L	A	D	P	L	A	N	E	B	Y	F	G	M	D	X	Q	M	O	N
H	U	A	P	K	D	B	O	O	B	T	D	S	Q	B	P	R	S	G	A
Y	K	T	K	J	C	R	A	A	T	I	L	F	Z	I	U	X	F	U	C

CROSSWORD
Down

1. A skilled performer of gymnastic feats, as walking on a tightrope or swinging on a trapeze.
2. The leading character, hero, or heroine of a drama or other literary work.
4. Subject to death; having a transitory life.
5. A shaped piece of fabric attached inside or outside a garment and forming a pouch used esp. for carrying small articles.
7. A written or printed communication addressed to a person or organization and usually transmitted by mail.
8. A heavy, silver-white, highly toxic metallic element.

Across

3. A story or account of events, experiences, or the like, whether true or fictitious.
6. An ornament worn on or hanging from the lobe of the ear.
7. Favorable to progress or reform, as in political or religious affairs.
9. A member of the police force or a private investigator whose function is to obtain information and evidence, as of offenses against the law.

Inés Valls Pepió - 3r A